

Tunnistaminen ja luottamuspalvelut - päätyöryhmä

1.6.2016

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Edellisen kokouksen (1.4.) pöytäkirja
3. Sädäntökatsaus
4. KV-yhteistyön katsaus
5. Luottamuspalveluiden ja arviointilaitosten tilanne
6. Määräyksen 72 valmistelun ja ohjeiden tilanne
7. Yleisaikataulu
8. Työryhmän työn organisointi ja aikataulu loppuvuonna
9. Muut asiat
10. Seuraavat kokoukset

Säädäntökatsaus

Tunnistuslaki (HE 74/2016)

- Lakiehdotus parhaillaan liikenne- ja viestintävaliokunnan käsittelyssä
 - » Lisää ensitunnistamistapoja 17 §
 - » Oikeushenkilön tunnistusväline mahdolliseksi
 - » Tunnistusvälineen tietoturva- ja luotettavuusvaatimukset yhdenmukaiset eIDAS-LOA:n kanssa, myös auditoinnit
 - » Siirtymäsäännös tunnistusvälineille
 - » Valvontamaksuihin muutoksia
 - » Väliaikaisen kieltopäätöksen mahdollisuus
- Tavoite saada laki voimaan 1.7.2016

Henkilökorttilaki (HE 41/2016)

- Parhaillaan eduskunnan käsittelyssä
- Mahdollistaa henkilökortin sähköisen hakemisen, jos henkilöllä on ennestään enintään 6 vuotta sitten myönnetty henkilökortti tai passi
- Henkilökortilla olevan VRK:n tunnistusvarmenteen ja allekirjoitusvarmenteen myöntämisen täytyy täyttää myös eIDAS-vaatimukset
 - » Viestintäviraston arvio eduskunnalle annetussa lausunnossa: ensitunnistamisen (TunnL 17 § ja LOA 2.1.2) tunnistusvarmenteen myöntämisessä voidaan katsoa perustuvan aikaisempaan tunnistamiseen ja sen lisävarmistuksiin
 - » allekirjoitusvarmenteen saajan tunnistamisen (eIDAS 24 art.) voidaan katsoa perustuvan sähköiseen tunnistamiseen tai johonkin muuhun artiklan mukaiseen menettelyyn

KAPA-laki (HE 59/2016)

- Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista, ns. Kapa-laki
- Säädetään hallinnon yhteisten sähköisen asioinnin tukipalvelujen toiminnallisuuksista, palvelutuottajien vastuista ja tehtävistä sekä henkilötietojen ja muiden tietojen käsittelystä palvelujen tuottamiseksi. Lisäksi säädetään käyttövelvoitteesta
- Yksi tukipalveluista on luonnollisen henkilön tunnistautumispalvelu, jonka Väestörekisterikeskus tuottaa
- Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö valmistunut (LiVM 9/2016)
 - » Tärkeää, että seurataan ensitunnistamisen markkinan kehittymistä ja tarvittaessa puututaan, jos se muodostaa käytännössä esteen sähköisen tunnistamisen markkinan kehittymiselle.
 - » Valiokunta pitää tärkeänä, että myös luottotiedottomat voivat saada tunnistusvälineitä.
- Lakiehdotus tällä hetkellä hallintovaliokunnan käsittelyssä
- Tavoite saada laki voimaan 1.7.2016

Komission täytäntöönpanopäätökset

- Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2016/650 hyväksyttyjen allekirjoituksen ja leiman **luontivälineiden** tietoturva-arviointia koskevien standardien vahvistamisesta (25.4.2016)
 - » Yleinen IT-tietoturvallisuuden arvioinnin standardi ISO/IEC 15408: Information technology -- Security techniques – Evaluation criteria for IT security
 - » Lisäksi EN 419211-1-6 protection profiles
- Palvelin pohjaiselle luontivälineelle ei vielä standardeja
 - » CENin työ käynnissä, ehdotukset ilmeisesti tulossa lausunnolle kesällä
- Komission vetämässä jäsenvaltioiden asiantuntijatyöryhmässä (eIDAS expert group) on käyty keskustelua siitä, mistä luottamuspalveluasioista tarvitaan tiedonvaihtoa.
 - » Työlistan laatiminen on komissiolla työn alla. Mm. komission mahdollisten täytäntöönpanopäätösten prioriteettijärjestys, kryptoasiat, trusted list ja sähköinen rekisteröity jakelupalvelu nostettu esille.

KV-yhteistyön katsaus

eIDAS stakeholder event 17.5.

- eID: emerging business cases –tapahtuma suunnattu erityisesti pankkisektorille.
- Käsitteli pankkisääntelyn ja eIDAS-asetuksen yhteensovittamista ja uusia liiketoimintamahdollisuuksia
- Päällimmäisenä puheissa mahdollisuus ensitunnistaa pankkiasiakas sähköisesti:
 - » DG Just: Jälkeenpäin ajateltuna AML4-direktiivissä olisi pitänyt viitata suoraan eIDAS-asetukseen
 - » Ratkaisuna tekninen standardi, jossa asiaa selkeytetään
 - » Ongelma: jäsenvaltioissa eri tulkintoja pankkiasiakkaan sähköisestä ensitunnistamisesta (onko korkean riskin tapahtuma?)

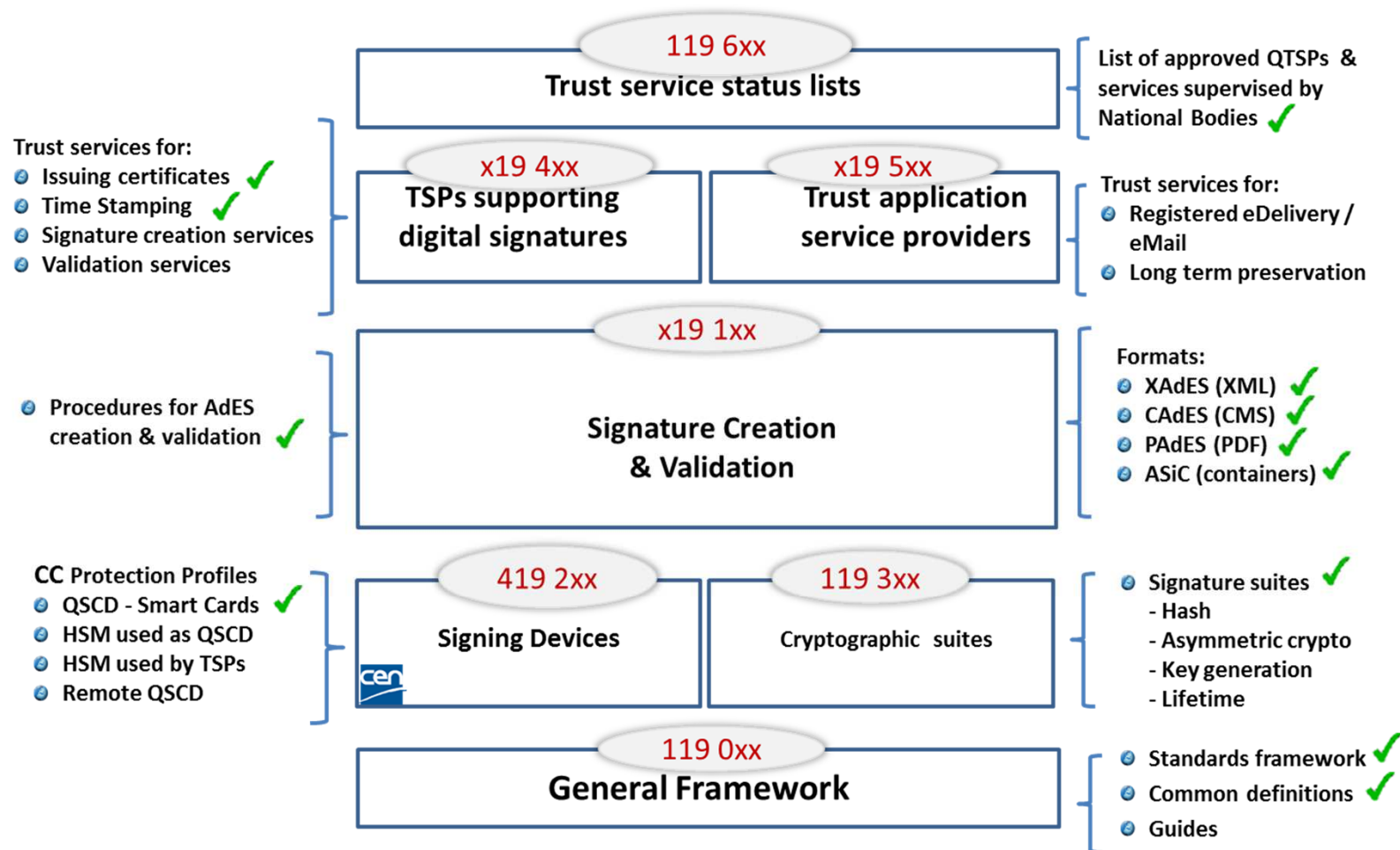
eIDAS stakeholder event 17.5.

- Myös maksupalveludirektiivin (PSD2) tunnistamisvaatimukset puhuttivat
- Artikla 97:
 - » 1. *Jäsenvaltioiden on varmistettava, että maksupalveluntarjoaja soveltaa asiakkaan vahvaa tunnistamista, jos*
 - a) maksaja käyttää maksutiliään verkon kautta;
 - b) maksaja käynnistää sähköisen maksutapahtuman;
 - c) maksaja toteuttaa etäkanavan kautta minkä tahansa toimen, joka voi johtaa maksupetokseen tai muunlaisen väärinkäytöksen riskiin.
 - » 2. *Jäsenvaltioiden on 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen sähköisten maksutapahtumien käynnistämisen osalta varmistettava, että maksupalveluntarjoajat soveltavat sähköisten etämaksutapahtumien osalta asiakkaan vahvaa tunnistamista, johon sisältyy tekijöitä, joilla maksutapahtuma kytketään dynaamisesti määriteltyyn määrään ja tiettyyn maksunsaajaan.*
- Art 98 mukaan EBA voi laatia em. aiheesta sääntelystandardeja yhdessä EKP:n ja asianosaisten kanssa (RTS)
- Laadittu "discussion paper" ja mietitty synergioita eIDAS-asetuksen kanssa
- EBAa mietityttää onko eIDAS-asetuksen mukaisia hyväksyttyjä varmenteita tarjolla 10/2018, kun RTS pitäisi olla valmis.

eIDAS Trust Services Forum 24.5

- ENISA on työstämässä oppaita luottamuspalveluja ja valvontaviranomaisia varten
- Komissio on perustamassa eIDAS Observatory toimintaa
- Saksalaisilla CAB-toimijoilla pelkona se, että CAB:t voivat olla erilaatuisia
 - » Jotkut tekevät nopeammin ja halvemmin
 - » Toisaalta luottamusrakenne (EA:n puitteissa toimivat NAB:t ja valvontaviranomaiset)
- Nykyisille luottamuspalveluiden tarjoajille vaatimukset helposti täytettäviä – uusille toimijoille haastavampi
 - » Vaatimuskokonaisuus laaja
 - » Paljon dokumentoitavaa
- Uskottavat luottamuspalveluntarjoajat "joutuvat" hakemaan hyväksyntä-statusta
 - » Ei hyväksytyjen välille ei voi tehdä mitään objektiivista eroa

ETSI (+CEN) – julkaistut standardit

3

Pohjoismainen epävirallinen kokous rajat ylittävästä tunnistamisesta 24.5.2016

- Pohjoismaat + UK + NL
- Tiedonvaihtoa rajat ylittävän tunnistamisen suunnittelusta
- Kansallisia solmupisteitä pystytetään hyvää vauhtia, testivalmiuksia jo nyt tai lähitulevaisuudessa monella
- Kaiken kaikkiaan iso kysymys, miten yhteensovitetään ulkomainen tunniste kansallisten palveluiden kanssa:
 - » waiting room, jossa joko yhteensovitetään kansallisiin systeemeihin tai tiedotetaan, ettei palvelua saa pelkästään ulkomaisella tunnuksella
 - » Tunnisteen välitys sellaisenaan palveluun saakka
- Tunnistusvälineiden vaatimusten tulkintaprosessista ei saatu tässä vaiheessa tarkkaa tietoa – kansallinen asia ja EU:n cooperation networkin sekä vertaisarviointien asia

Luottamuspalveluiden ja arviointilaitosten tilanne

Luotettu lista ja arviointilaitokset

- Komissio todennut eIDAS expert groupissa, että eIDAS-asetuksen luottamuspalvelumääritelmiä tulkitaan tiukasti
 - » Muita palveluja ei voida listata hyväksytyiksi luottamuspalveluiksi
 - » (EU) 2015/1505 viittaa ETSI TS 119 612 v2.1.1
 - » ETSI TS 119 612 V2.2.1 ei pidä noudattaa, "Qualified service for remote QSCD management which supports generation and management does not correspond to any definition of the Regulation" – "but in the context of a QSCD such operations must be carried out by a QTSP"
- Ei edelleenkään tietoa arviointilaitosten syntymisestä Suomeen

Määräyksen 72 valmistelun ja ohjeiden tilanne

Määräys 72

- Määräys lausunnolla 31.5. saakka
- Määräys notifioitu 13.5. Odotusaika päättyy 22.8, jolloin määräys voi aikaisintaan tulla voimaan
- Lausuntoja saatu 14 kpl
 - » Lausuntoyhteenveto tekeillä

Ohjeet/suositukset

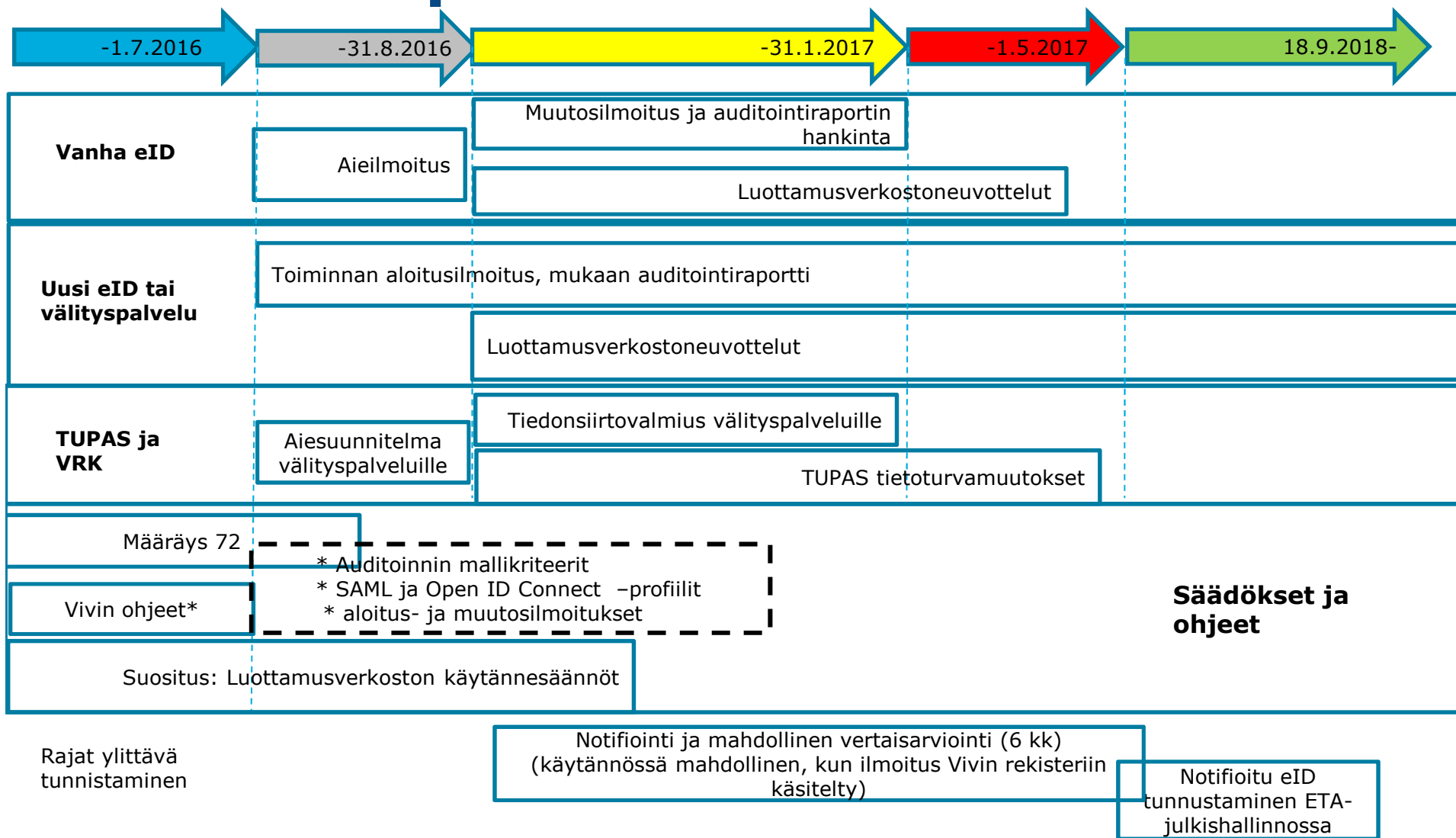
- Auditointikriteeristö (ohje 211/2016 O)
 - » lausunnolla 10.6.16 saakka
- Rajapintaspesifikaatiot SAML ja Open ID Connect
 - » lausunnolle x.y.2016
- Ilmoitusohje
 - » Laaditaan kesäkuun aikana ja tarkistetaan lomakkeet
- Arviointilaitosohje
 - » Ei vielä valmisteilla
 - » Tarvittaessa räätälöidään neuvontaa

Käytännäsäännöt

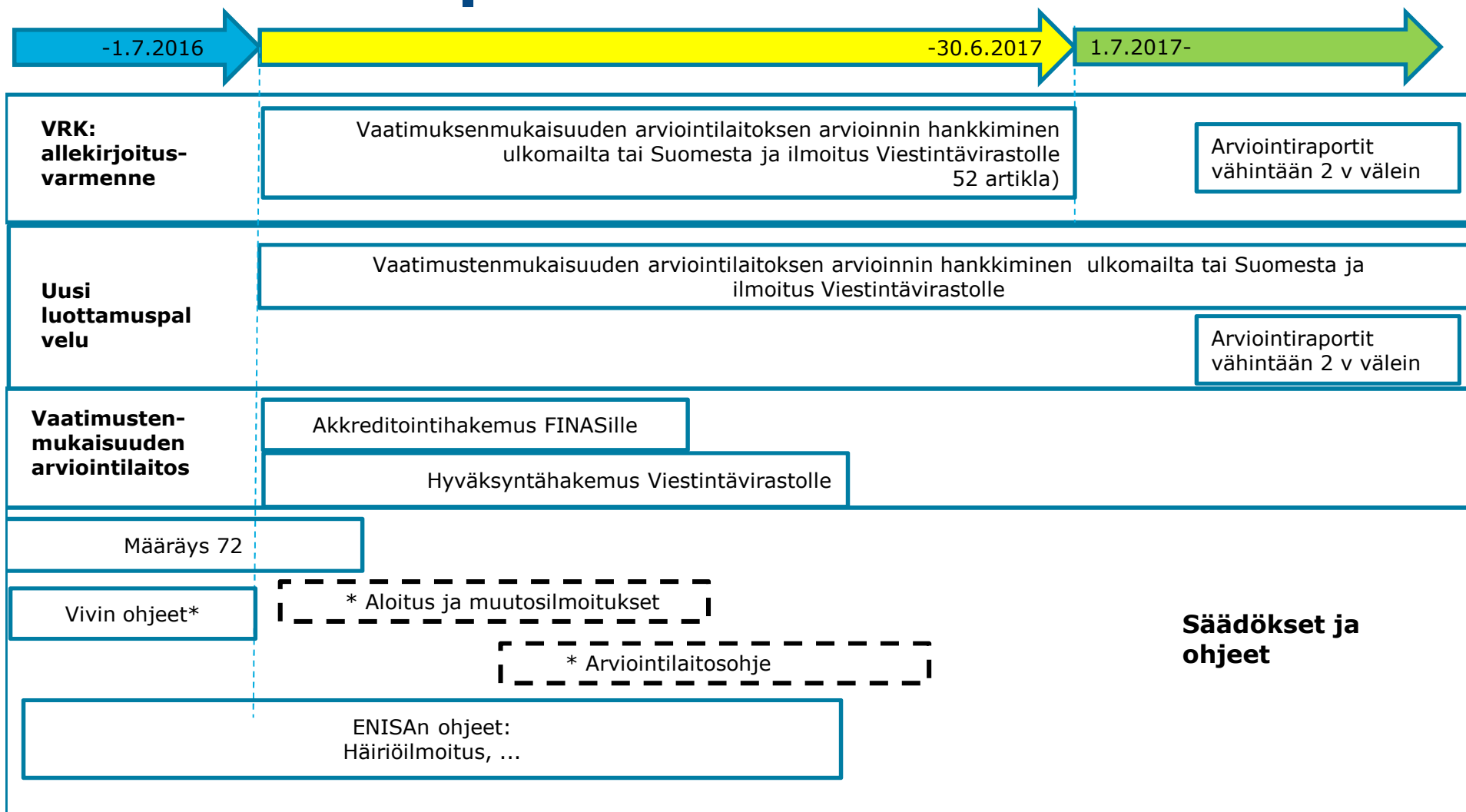
- Vahingonkorvauksia käsittelevä teemakokous pidettiin 23.5.
 - » Linjattiin, että käytännäsäännöissä kuvataan vahingonkorvausoikeudellinen normipohja eri relaatioissa
 - » Vahingonkorvauslausekkeiden laatiminen jää kahdenvälisten sopimusten varaan
- Vika- ja häiriötilanteita koskeva kokous ennen juhannusta?
 - » 16.6 klo 9?

Tunnistuspalvelut

Luottamuspalvelut

Työryhmätyön organisointi loppuvuonna

Päätyöryhmä

Päätyöryhmä

Määräys-
työryhmä

Säädösten
toimeenpano ja
ohjeet

Luottamusver-
koston
käytännesäännöt

Luottamusver-
koston
käytännesäännöt

Työlinjat

Päätyöryhmä

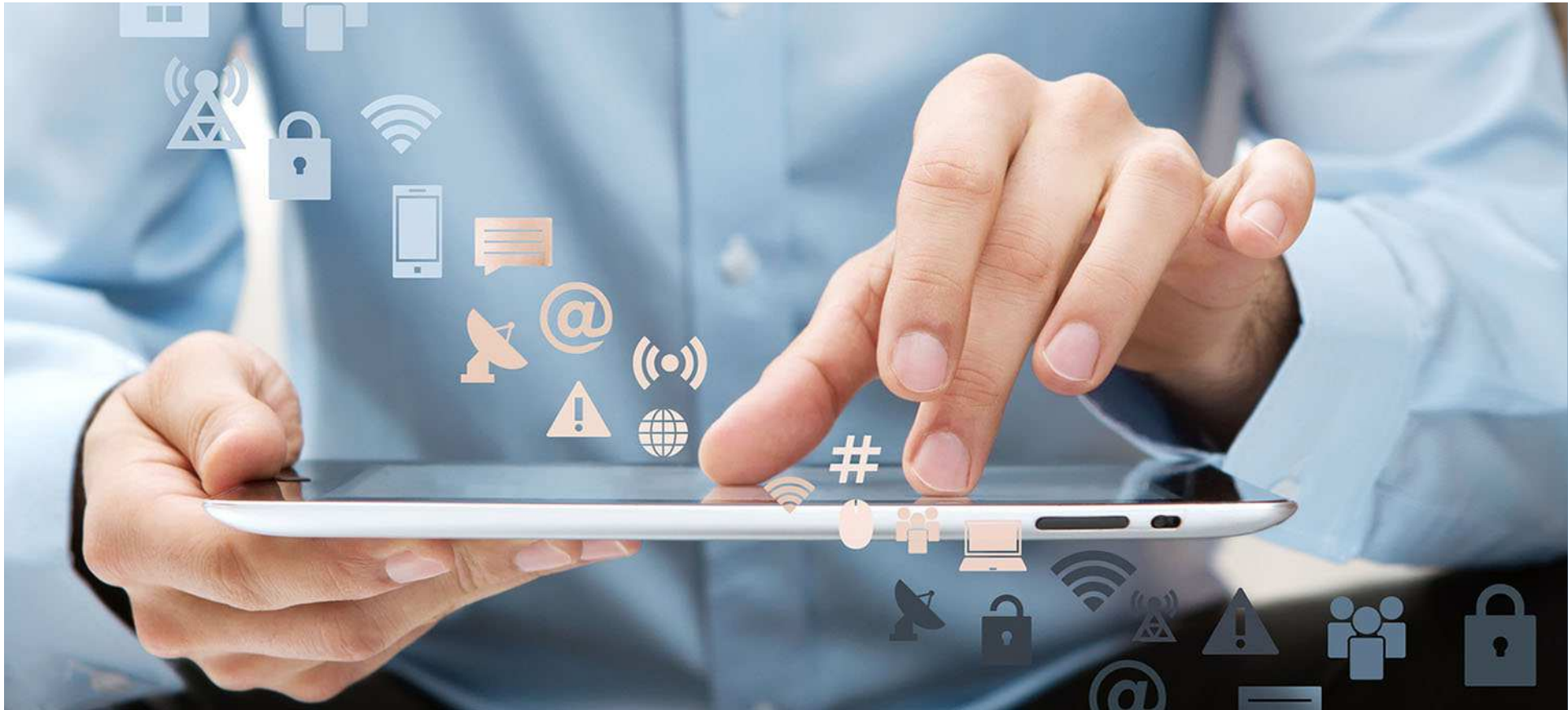
- 2-3 kk välein
- Sädännön seuranta (eIDAS ja kv tiedonvaihto soveltamisesta)
- Toimeenpanon ja käytäntesääntöjen seuranta

Toimeenpano ja ohjeet

- Kerran kuussa
- Vivin ohjeet ja suositukset
- TUPAS-protokolla ja VRK:n varmenteiden erityiskysymykset
- eID auditointiasiat
- Rajat ylittävä tunnistaminen

Käytännösäännöt

- Kerran kuussa ja pienryhmät?
- Käytännösääntöjen ja mallilausekkeiden laatiminen
- x

Muut asiat

CEF Telecom Call -rahoituskierros

- Käynnissä rahoituskierros 12.5-15.9.2016
 - » 4,5 M€ sähköiseen tunnistamiseen
 - » 0,5 M€ sähköisiin allekirjoituksiin
 - » 0,5 M€ sähköisiin jakelupalveluihin (eDelivery)
- *"for eID, primary focus will be on a few selected private sector areas presenting potential high volume cross-border transactions"*
- *"for eSignature, focus will be primarily on public sector entities involved in the establishment and operation of the points of single contact under directive (2006/123/EC) as well as by public sector bodies in view to comply with the requirements set in the eIDAS regulation"*
- *"for eDelivery, the priority is for proposals to increase uptake and speed up the use of the eDelivery DSI amongst public and private entities. The activities supported under this call should:*
 - » *Contribute to the compliance with the requirements set in the eIDAS Regulation to allow their use for the provisioning of electronic registered delivery services, including qualified ones.*
 - » *Contribute to the compliance with the requirements set in relation to the deployment and/or operation of access points within other sectorial European Regulations (e.g. eInvoicing, transport, environment, energy, health, public e-procurement, justice)."*
- Virtuaalinen infopäivä 3.6. (webinaari)

Muita

- Seuraavat kokoukset?

Viestintävirasto
Kyberturvallisuuskeskus